

Éghajlatvédelmi szempontok a hatásvizsgálatok nyomán induló perekben

2024. június 3.
dr. Gajdics Ágnes

Funded by the European Union

European Network
of Environmental Law Organizations

Az EMLA tevékenységei

Projektjeink:

Justice and Environment - Climate and Energy / Environmental Assessments munkacsoportjai

Éghajlatvédelem egyes vonatkozásainak vizsgálata (emberi jogok, gyermekek jogai)

Ügyeink - engedélyezési eljárások:

- ingatlanberuházások
- ipari létesítmények
- erőművek
- bányák
- akkumulátorgyárak

Éghajlatvédelem a KHV eljárásokban

- EIA Irányelv 2014-es módosítása - hazai átültetés 2017
 - 314/2005 Kormányrendelet (KHVr.) módosítása
- Előzetes vizsgálati dokumentáció - KHT tartalma

A környezeti hatásvizsgálati (khv) eljárás kiterjed a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységnek

a) az élővilágra, a biológiai sokféleségre, különös figyelemmel a védett természeti területekre és értékekre, valamint a Natura 2000 területekre,

b) a tájra,

c) a földre, a levegőre, a vízre,

d) az éghajlatra,

e) az épített környezetre és a kulturális örökség elemeire,

f) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére gyakorolt hatásainak

az ügyek egyedi sajátosságainak figyelembevételével történő meghatározására, valamint a tevékenység ennek alapján történő engedélyezhetőségére.

+ a felsorolt hatások következtében érintett népesség egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében - különösen életminőségében, területhasználata feltételeiben - várható változásoknak az értékelése

+ ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettségéből eredő várható hatások vizsgálata

Perindítási kérdések

- KHV (Kvt.) - EKHE (Kvt. + Khvr.) - környezetvédelmi felülvizsgálat - egyéb engedélyezés
- Végleges határozat
- Keresetindítási jog: Kp. feltételeinek való megfelelés
 - Felperes - magánszemélyek, környezetvédelmi civil szervezetek jogainak közvetlen érintettsége - hatásterület
 - Jogsértés: eljárási/tényállás-tisztázási jogsérelem
 - Éghajlatváltozással kapcsolatos környezeti hatások körülhatárolása
 - Bizonyítási nehézségek - környezetvédelmi szakkérdés (ezen belül számos terület)

Előzetes vizsgálat

A döntés

- megállapítja, hogy nincs jelentős környezeti hatás
- megállapítja, hogy várható jelentős környezeti hatás, megjelöli a lehetséges változatot/változatokat és meghatározza a KHT tartalmi követelményeit
- megállapítja, hogy a tevékenység engedélyezését kizáró ok merült fel az eljárás során

Éghajlatvédelmi szempontú érdemi vizsgálat

- a KHVr. 3-5. §§
- a KHVr. 4. sz. melléklete (az EVD tartalma)
- a KHVr. 5. sz. melléklete (a KHV szükségességének szempontjai)

Környezeti hatásvizsgálat

A döntés

- környezetvédelmi engedélyt ad a kérelmezett tevékenységre
- megállapítja, hogy a tevékenység engedélyezését KIZÁRÓ OK merült fel az eljárás során, az engedélykérelmet elutasítja

Éghajlatvédelmi szempontú érdemi vizsgálat jogszabályi követelményei

- a KHVr. 6-6/A. §§
- a KHVr. 6. sz. melléklete (a KHT tartalma)

Kizáró okok

- Jogsabályi kizáró ok

Az NKP-ban meghatározott környezeti célállapotok vagy nemzetközi szerződésben vállalt környezet- vagy természetvédelmi kötelezettségek teljesítését akadályozza - (40%/57,5% 2030-ig, klímasemlegesség 2050-re)

- Mérlegelésen alapuló ok (környezetvédelmi szakkérdés):

ha egy tevékenység ÜHG-kibocsátással jár, illetve nem támogatja az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást ÉS

a hatóság döntésében nem tudja okszerű magyarázattal alátámasztani, hogy - egy komplex rendszer összetevőjeként a lehetséges következmények figyelembevételével a tervezett tevékenység - miért nem okoz mégsem jelentős hatást az éghajlatvédelmi szempontból.

Jogalap

- A hatóság **elmulasztotta a tényállás felderítési kötelezettségét** - EVD/KHT tartalma nem felel meg a KHVr. előírásai szerinti tartalomnak, ebből fakadóan a hiányos dokumentáción alapuló hatósági döntés is **jogszabálysértő**.
- A hatóság eljárása sérti a szakszerűség követelményét - a hatóság a tervezett tevékenységet **nem vizsgálta érdemben** éghajlatvédelmi szempontból.
- A hatóság eljárása, döntése sérti a Kvt. és a KHVr. rendelkezéseit - a hatóság a tervezett tevékenység hatásait vizsgálva **nem okszerű, jogszabálysértő döntést hozott**.
- Környezetvédelmi felülvizsgálat esetében jogalap kérdése - Kvt., 12/1996 KTM rendelet

További kihívások

- ▶ Fit for 55 hatása az engedélyezési eljárásokra
 - ▶ Az ETS reformja - EKHE
 - ▶ Megújuló energiaforrások engedélyeztetése (REDIII)
 - ▶ Overriding public interest
 - ▶ Acceleration area
- ▶ Kiemelt beruházásokról szóló törvényi rendelkezések
 - ▶ Közcélú kiemelt beruházás esetében az eltérés lehetősége szélesebb
- ▶ Veszélyhelyzeti szabályok
 - ▶ Pl. 627/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet a nemzetgazdaság részére ásványi-nyersanyagellátás biztosítása érdekében egyes törvényi és kormányrendeleti szabályoknak veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Assessing the Impacts on Climatic Factors: Recommendations for improving Strategic Environmental Assessments

https://justiceandenvironment.org/wp-content/uploads/2023/04/SEA_on_Climate_JE_recommendations_2020_FINAL_web.pdf

Assessing the Impact on Climate in Environmental Impact Assessments: Recommendations for improving Environmental Impact Assessments

https://justiceandenvironment.org/wp-content/uploads/2023/03/EIA_on_Climate_JandE_recommendations_2021_FINAL.pdf

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE A STRATÉGIAI KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT ÉS A KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLAT
SORÁN

<https://emla.hu/az-eghajlatra-gyakorolt-hatasok-ertekelese-a-skv-es-khv-eljarasokban/>

Funded by the European Union

